

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ ระหว่างการสอนตามรูปแบบชิปปากับการสอนแบบปกติ
A Comparison of Thai Literature Learning Achievement of Mathayomsuksa 3
Students in Chanhunbamphen School between the CIPPA Model Teaching
and the Regular Teaching*

ธฤชนัช อารมย์แก้ว¹ และ เต๋นดาว ชลวิทย์²

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Trisanat Aromkaew and Dendow Chonlawit

E-mail: trisanat.a@gmail.com, ajandendow@hotmail.com

Educational Teaching Thai, Faculty of Education,

Ramkhamhaeng University, Thailand

Corresponding author

บทคัดย่อ

รายงานการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ ระหว่างการสอนตามรูปแบบชิปปากับการสอนแบบปกติที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยระหว่างการสอนตามรูปแบบชิปปากับการสอนแบบปกติ (2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยก่อนและหลังการสอนแบบปกติ และ (3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยก่อนและหลังการสอนตามรูปแบบชิปปา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาคเรียนที่ 1 ทุกห้องมาวิเคราะห์โดยสถิติ ANOVA หาห้องที่มีผลคะแนนไม่แตกต่างกัน จากนั้นผู้วิจัยจึงสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลากอีกครั้งหนึ่งเพื่อเลือกเป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนแบบชิปปา และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ ปรากฏผลการวิจัย ดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบชิปปาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน

* บทความนี้เรียบเรียงจากรายงานการศึกษาอิสระ เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ ระหว่างการสอนตามรูปแบบชิปปากับการสอนแบบปกติ

ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบซิปปาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน; การเรียนวรรณคดีไทย; การสอนแบบซิปปา

Abstract

In this Independent study, the researcher compares (1) the academic achievement of Thai Literature learning between the CIPPA Model Teaching and the Regular Teaching (2) the academic achievement of Thai Literature learning between before and after the Regular Teaching (3) the academic achievement of Thai Literature learning between before and after the CIPPA Model Teaching. The sample used in this research was derived from the achievement test in semester of the room, analyzed by ANOVA statistics. Was used to select one pair of means which showed no differences in test scores. then randomly selected by lottery method once again to select an experimental group that received the CIPPA Model. And the control group that received regular teaching. Appear research results (1) the academic achievement of Thai Literature learning who were taught by CIPPA Model teaching was higher than the students who received regular teaching with statistical significance at .05 level. (2) the achievement of Thai Literature learning who received regular teaching after the study was significantly higher than before learning at the level of .05 (3) the achievement of Thai Literature learning who received CIPPA Model teaching after the study was significantly higher than before learning at the level of .05

Keywords: the academic achievement; Thai literature learning; CIPPA Model teaching

บทนำ

การศึกษาวรรณคดีเป็นการเรียนรู้เรื่องราวของวิถีชีวิต วัฒนธรรม และอารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ ทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจความเป็นธรรมชาติของมนุษย์ และเข้าใจสังคม วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของคนในชาติ อย่างละเอียดลออ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงจัดให้มีการเรียนการสอนวรรณคดีโดยกำหนดไว้ในสาระที่ 5 ซึ่งการเรียนการสอนในสาระดังกล่าวสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ พบว่า ผู้เรียนขาดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ทักษะการอ่านวิเคราะห์ ทักษะการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน ได้ค่าเฉลี่ย 48.36 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 ทั้งคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และคะแนนเฉลี่ย

ของโรงเรียน เห็นได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยังต้องการปรับปรุงเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรและสามารถใช้ทักษะต่าง ๆ ทางภาษาไทย เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และพัฒนาชีวิตได้ต่อไป

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีด้วยการสอนตามรูปแบบซิปปา จึงเป็นแนวคิดที่น่าสนใจสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม เพราะเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสามารถพัฒนาตนเองได้ธรรมชาติ ตามศักยภาพ มีความรู้ความเข้าใจ ชาบซึ่งในวรรณคดีที่แต่งจนได้รับการยกย่องจากวรรณคดีสโมสรให้เป็นหนังสือที่แต่งดี และเป็นพื้นฐานในการเรียนในระดับที่สูงขึ้น อันเป็นแนวทางในการเรียนวิชาอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยระหว่างการสอนตามรูปแบบซิปปากับการสอนแบบปกติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยก่อนและหลังการสอนแบบปกติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยก่อนและหลังการสอนตามรูปแบบซิปปาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ

สมมุติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบซิปปาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบซิปปาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 4 ห้องเรียน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 รวมนักเรียนทั้งสิ้น 109 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 2 ห้องเรียน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 รวมนักเรียนทั้งสิ้น 56 คน ซึ่งได้มาจากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาคเรียนที่ 1 ทุกห้องมาวิเคราะห์โดยสถิติ ANOVA เพื่อหาห้องที่มีผลคะแนนไม่แตกต่างกันแล้วสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลากเพื่อเลือกเป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบซิปปา และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ

3. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอนตามรูปแบบชิปปากับการสอนแบบปกติ
4. ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แนวทางการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสำหรับนักเรียนตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปา
2. เป็นแนวทางแก่ครูภาษาไทยในการนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนการสอนตามรูปแบบชิปปาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยและสาระอื่น ๆ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การทบทวนวรรณกรรม

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับวรรณคดีและการจัดการเรียนการสอนวรรณคดี

ความหมายวรรณคดี

คำว่า “วรรณคดี” เป็นคำที่คนไทยรู้จักและใช้เรียกงานประพันธ์ตั้งแต่สมัยโบราณ ตามความหมายของราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546, หน้า 1055) อธิบายว่า วรรณคดี หมายถึง หนังสือที่ได้รับความนิยมว่า แต่งดีมีคุณค่าเชิงวรรณศิลป์ถึงขนาด เช่น พระราชนิพนธ์สิบสองเดือน มัทนะพาธา สามก๊ก เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน ฯลฯ ซึ่งนักวิชาการทางวรรณคดีศึกษาได้ให้ความหมายของวรรณคดีไว้สอดคล้องกัน ดังนี้

วิทย์ ศิวะศรียานนท์ (2531, หน้า 1) กล่าวว่า วรรณคดีเป็นคำสมาสที่ได้มาจากภาษาสันสกฤต วรรณ แปลว่า หนังสือ สี ใบบัว ฝิว กับคำภาษาบาลี คติ หรือ คดี หมายถึง ทาง เรื่อง เมื่อรวมกันแล้ว วรรณคดี จึงแปลว่า ทางแห่งหนังสือ ซึ่งเป็นศัพท์บัญญัติที่ไทยสร้างขึ้นใหม่ เมื่อปี พ.ศ. 2475 เพื่อให้สอดคล้องกับคำว่า Literature ในภาษาอังกฤษ หมายถึง หนังสือที่แต่งดี ใช้ภาษาดี เป็นบทประพันธ์ที่ตรงใจผู้อ่าน ปลุกมโนคติให้เกิดเพลิดเพลิน หรือเกิดความรู้สึกนึกคิด และทำให้เกิดอารมณ์ต่าง ๆ ตามผู้เขียน ซึ่งอาจทำให้เราเห็นชีวิตและแง่ของชีวิตต่าง ๆ

พระวรวงศ์วิสิฐ (2534, หน้า 4) กล่าวว่า วรรณคดี คือ หนังสือที่มีลักษณะเรียบเรียงถ้อยคำที่เก๋กลิ้งกลตา เพราะพริ้ง มีรสปลุกมโนคติให้เกิดความเพลิดเพลิน กระบกระเทือนอารมณ์ต่าง ๆ ให้เป็นไปตามอารมณ์ของผู้ประพันธ์

รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ (2549, หน้า 58) กล่าวว่า วรรณคดี คือ งานประพันธ์ที่แสดงความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์อย่างมีศิลปะ งานประพันธ์ที่สืบทอดกันมาช้านาน มีเวลาเป็นเครื่องตัดสิน และมีผู้ยกย่องคุณค่าเป็นที่ประจักษ์อย่างกว้างขวาง มักได้รับการเรียกขานว่าวรรณคดี ส่วนงานประพันธ์ในรูปแบบอย่างใหม่ซึ่งปรากฏนับแต่สมัยรัชกาลที่ 5 เป็นต้นมา และมีคุณค่าในฐานะเป็นงานประพันธ์ร่วมสมัยเรียกว่า วรรณกรรม

กล่าวโดยสรุป วรรณคดี หมายถึง หนังสือที่แต่งดีได้รับการยกย่อง มีคุณลักษณะเป็นเรื่องที่ดีซึ่งคนทั่วไปสามารถอ่านได้โดยไม่เสียประโยชน์ ใช้วิธีเรียบเรียงและภาษาที่ไพเราะ สละสลวย ยังผลให้กระทบต่ออารมณ์และสร้างความตรึงใจแก่ผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

องค์ประกอบของวรรณคดี

วรรณคดีมีองค์ประกอบที่แตกต่างกันออกไป มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของวรรณคดีไว้ ดังต่อไปนี้

สุริวงค์ พงศ์ไพบูลย์ (2511, หน้า 35) กล่าวว่า องค์ประกอบหลักของวรรณคดี ประกอบด้วย (1) ภาษา มีทั้งการใช้ถ้อยคำและระดับของภาษา (2) รูปแบบ เป็นวิธีการเขียนของแต่ละบุคคล ซึ่งแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ รูปแบบการประพันธ์ และรูปแบบที่เป็นขนบนิยมในการดำเนินเรื่อง (3) สาระหรือแนวคิดของเรื่อง เป็นสิ่งที่ผู้เขียนสื่อมายังผู้อ่านเพื่อแสดงถึงวิถีทางแห่งโลก (4) กลวิธีทางศิลปะ เป็นส่วนที่ทำให้วรรณคดีมีชีวิตชีวา มีความถูกต้องและสมจริง และมีความเป็นตัวของตัวเอง

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2533, หน้า 1) และวิภา กงกะนันท์ (2533, หน้า 8) กล่าวว่า วรรณคดีมีองค์ประกอบอยู่ 3 ส่วน คือ (1) ภาษา เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความนึกคิด อารมณ์ และจินตนาการทำให้ผู้อ่านวรรณคดีเข้าใจ และเกิดความซาบซึ้ง (2) เนื้อหา หมายถึง เรื่องราว ตัวละคร ฉาก เวลา สถานที่ และทัศนคติของผู้แต่ง (3) รูปแบบ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือร้อยแก้ว ร้อยกรอง และรูปแบบอื่นตามที่คุณเขียนคิดขึ้นซึ่งอาจมีลักษณะที่แตกต่างกัน จึงไม่สามารถจัดเข้ารูปแบบของร้อยแก้ว หรือร้อยกรองได้อย่างใดอย่างหนึ่งได้

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบของวรรณคดี ประกอบด้วยภาษา เนื้อหา ลักษณะการประพันธ์ และศิลปะการประพันธ์

คุณค่าและความสำคัญของวรรณคดี

วรรณคดีไทยมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นสิ่งแสดงถึงความไพเราะงดงามของภาษาไทย ทั้งนี้ด้วยความสามารถและภูมิปัญญาของผู้เขียนที่มีศิลปะในการสร้างสรรค์วรรณศิลป์แต่ละสมัยไว้เป็นสมบัติของชาตินับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีความสัมพันธ์กับระบบชีวิต และวัฒนธรรมของชาติ อีกทั้งยังเป็นเครื่องสะท้อนสังคมไทยในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษา ศาสนา วัฒนธรรม การปกครอง และความเชื่อต่าง ๆ ด้วย

บันลือ พงษ์ชนะวัน (2522, หน้า 153-154) กล่าวว่า วรรณคดีมีประโยชน์และคุณค่า ดังนี้ (1) ให้คุณค่าทางอารมณ์แก่ผู้อ่าน เช่น ก่อให้เกิดสะท้อนอารมณ์ ปลุกใจจากการใช้สำนวนโวหารของผู้แต่ง มีการใช้อุปมาอุปไมยช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้สึกที่ตนตกอยู่ในสถานการณ์นั้นจริง ๆ (2) ให้คุณค่าทางศีลธรรม จริยธรรมได้แก่ เมื่อผู้อ่านอ่านแล้วเห็นแนวการปฏิบัติที่แฝงในทุกเหตุการณ์ทั้งเป็นการสอน ให้อภัย และแนวปฏิบัติ (3) ให้คุณค่าทางสติปัญญา ซึ่งช่วยขยายประสบการณ์เสมือนประสบสิ่งนั้นโดยตรง ให้คุณค่าทางความรู้ ความคิดรวมทั้งการส่งเสริมการมีวิจารณ์ญาณอีกด้วย

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2533, หน้า 26) กล่าวว่า วรรณคดีมีคุณค่าอยู่ 2 ประการ คือ (1) คุณค่าภายในของวรรณคดี หมายถึง คุณค่าที่มีอยู่ในตัวของวรรณคดีเอง ได้แก่ คุณค่าทางอารมณ์ คุณค่าทางจินตนาการ คุณค่าทางความรู้ คุณค่าทางศีลธรรม คุณค่าทางปัญญาหรือความคิด คุณค่าทางประสบการณ์ และคุณค่าทางวรรณศิลป์ (2) คุณค่าภายนอกของวรรณคดี หมายถึง คุณค่าของวรรณคดีที่บุคคลภายนอกเป็นผู้กำหนดขึ้น ซึ่ง

กำหนดโดยความรู้สึกส่วนตัวหรือไม่ก็ได้ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา คือ ความนิยมของผู้อ่าน และเวลาอันหมายถึง อายุของวรรณคดีเรื่องนั้น ๆ

กล่าวโดยสรุป คือ วรรณคดีมีคุณค่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่แสดงถึงภูมิปัญญา วิถีชีวิต และความเชื่อของคนในสมัยต่าง ๆ มีคุณค่าทางภาษา และศิลปะการประพันธ์ที่สร้างความบันเทิง และจรรโลงใจ โดยผู้เสพวรรณคดีสามารถเสพเพื่อความบันเทิง หรือเพื่อใช้ศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ในประวัติศาสตร์จากการดำเนินชีวิตของผู้คนได้ทั้งสิ้น ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้เน้นการจัดการเรียนการสอนวรรณคดี เนื่องจากวรรณคดีเป็นมรดกทางวัฒนธรรม มีลักษณะเด่นในด้านการประพันธ์ คือ มีความงามด้านวรรณศิลป์ อีกทั้งเป็นสิ่งบันทึกเรื่องราวความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ โดยถ่ายทอดออกมาทางภาษา และเกิดผลกระทบต่ออารมณ์ของผู้อ่าน ทั้งนี้วรรณคดียังมีคุณค่าต่อผู้อ่านในหลาย ๆ ด้าน คือ คุณค่าทางอารมณ์ คุณค่าทางสติปัญญา คุณค่าศีลธรรม คุณค่าทางสังคม และคุณค่าทางภาษา ซึ่งเหมาะสมสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนั่นเอง

การสอนวรรณคดีในระดับมัธยมศึกษา

วรรณคดีมีความสำคัญและมีคุณค่าดังที่กล่าวมาแล้ว ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยจึงต้องให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เห็นประโยชน์ และคุณค่าของวรรณคดีให้มากที่สุด ซึ่งวรรณคดีที่ใช้สำหรับจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กรมวิชาการ, 2551, หน้า 346-347) นั้นกำหนดรายชื่อวรรณคดีและแนวทางการเรียนการสอนตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2551 สรุปได้ดังนี้

1. กำหนดให้เรียนวรรณคดีรวม 6 เรื่อง โดยให้เลือกเรียนปีละ 2 เรื่อง ซึ่งมีความง่าย และยากของเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละชั้นปี กรณีเป็นเรื่องยาวอาจเลือกเพียงตัวอย่างที่มีคุณค่าเหมาะสมกับตอนที่เสนอไว้ในระดับเดียวกัน หรือเพียงตอนใดตอนหนึ่ง หรือมากกว่าตามศักยภาพของผู้เรียนก็ได้

2. กำหนดให้เลือกเรียนวรรณคดีจากรายชื่อที่เสนอไว้ หรืออื่น ๆ ที่มีคุณลักษณะใกล้เคียง เหมาะแก่้วยของผู้เรียนตามศักยภาพ ทั้งนี้ควรจัดให้เรียนตามจำนวนเรื่อง หรือจำนวนตอนที่พอเหมาะแก่เวลา

3. ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้หลากหลายแง่มุม ซึ่งผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมอย่างหลากหลาย ทั้งด้านเนื้อหา รูปแบบ เพื่อเชื่อมโยงกับการดำรงชีวิต และความรู้ด้านอื่น ๆ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย

4. สถานศึกษาต้องจัดซื้อหนังสือวรรณคดีและวรรณกรรมไทยที่กำหนดให้เรียน หรือเรื่องที่มีคุณค่าไว้สำหรับศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด หรือแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ อย่างเพียงพอ

ด้วยเหตุนี้ผู้สอนจึงต้องทราบจุดมุ่งหมายของการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการสอนวรรณคดีไว้หลายท่าน ดังนี้

พวงเล็ก อุตระ (2539, หน้า 6) กล่าวว่า การสอนวรรณคดีมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เห็นคุณค่าของวรรณคดี และงานประพันธ์ที่ใช้ภาษาอย่างมีรสนิยมในฐานะเป็นวัฒนธรรมของชาติ คือ ให้เกิดความซาบซึ้งในรสแห่งความไพเราะของวรรณคดี อันประกอบด้วย เสียง รสของคำ รสของความเข้าใจภาษาที่ใช้ในวรรณคดีซึ่งเป็นภาษาที่

ผู้เขียนเลือกสรรคำที่ไพเราะ และมีอำนาจ ส่วนที่สำคัญประการหนึ่งของผู้สอนต้องคำนึงถึงเสมอในการสอนวรรณคดี คือ วิธีการสอนวรรณคดีเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สุทิววงศ์ พงศ์ไพบูลย์ (2511, หน้า 51-62) กล่าวถึง การสอนวรรณคดี สรุปได้ดังนี้ (1) ด้านเนื้อเรื่อง ต้องให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อเรื่องโดยรวม โดยให้นักเรียนอ่านมาล่วงหน้า นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาศิลปะการประพันธ์ การตีความ ตลอดจนลักษณะนิสัยของตัวละครด้วย (2) ด้านคำศัพท์ การศึกษาด้านคำศัพท์มิใช่เพียงแต่ให้ทราบว่คำศัพท์คำใดมีความหมายว่าอย่างไร ควรฝึกให้นักเรียนสังเกตภาษาว่าแตกต่างจากภาษาสามัญอย่างไร มีความงาม และแฝงภูมิปัญญาอะไรไว้บ้าง (3) ด้านฉันทลักษณ์ ต้องฝึกให้วิเคราะห์ศิลปะการประพันธ์ และพิจารณาความเหมาะสมระหว่างเนื้อหา กับฉันทลักษณ์ (4) ด้านการอ่านทำนองเสนาะ ให้นักเรียนได้ฟังทำนองเสนาะที่ถูกต้อง (5) ด้านเกร็ดความรู้ที่สอดแทรกอยู่ในวรรณคดี ความรู้ที่เป็นเกร็ดประกอบ เช่น ภูมิหลังของวรรณคดี เจตคติของผู้เขียน อิทธิพลของสังคมที่มีต่อแนวคิดของผู้เขียน

กล่าวโดยสรุป คือ การสอนวรรณคดีมีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ เพื่อให้ได้รับความเพลิดเพลิน เพื่อได้รู้รสของคำประพันธ์บทต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรม ขนบประเพณี และคุณธรรม ตลอดจนเป็นพื้นฐานในการเรียนวรรณคดีขั้นสูงต่อไป

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการสอนตามรูปแบบชิปปา

ความเป็นมาของการสอนตามรูปแบบชิปปา

ทิตนา แชมมณี (2543, หน้า 17) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนโดยการเรียนรู้ในลักษณะให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง (Construction of knowledge) ซึ่งนอกจากผู้เรียนจะต้องเรียนด้วยตนเองแล้ว ต้องมีการปฏิสัมพันธ์ (interaction) กับเพื่อนบุคคลอื่น และสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว รวมทั้งอาศัยทักษะ หรือกระบวนการ (process skills) จำนวนมากเป็นเครื่องมือในการสร้างความรู้ การเรียนรู้จะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เป็นอย่างดี หากผู้เรียนอยู่ในสภาพที่มีความพร้อมในการรับรู้ และเรียนรู้ มีประสบการณ์รับรู้ที่ทันตัว ไม่เฉื่อยชา ซึ่งสิ่งที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนอยู่ในสภาพดังกล่าวได้ คือ การให้มีการเคลื่อนไหวทางร่างกาย (physical participation) อย่างเหมาะสม กิจกรรมลักษณะดังกล่าวจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี มีความหมายต่อตนเอง และความรู้ความเข้าใจที่เกิดขึ้น จะมีความลึกซึ้ง และความคงทนมากขึ้น หากผู้เรียนมีโอกาสนำความรู้ นั้นไปประยุกต์ใช้ (application) ในสถานการณ์ที่หลากหลาย ด้วยแนวคิดดังกล่าวจึงเกิดแบบแผน “CIPPA” ขึ้น ซึ่งผู้สอนสามารถนำแนวคิดทั้ง 5 ดังกล่าวไปใช้เป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้มีคุณภาพได้

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนชิปปา

ทิตนา แชมมณี (2560, หน้า 19-22) นำเสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอน CIPPA 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. การทบทวน ตรวจสอบ ความรู้เดิม คือ ผู้สอนดึงความรู้เดิมเพื่อใช้ในการเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ หรือสำรวจความรู้เดิม และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ใหม่

2. การแสวงหาความรู้ใหม่ คือ ผู้เรียนแสวงหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลหรือแหล่งความรู้ต่าง ๆ และรวบรวมข้อมูลความรู้ใหม่จากแหล่งความรู้

3. การศึกษาและสร้างความเข้าใจข้อมูลความรู้ใหม่กับความรู้เดิม คือ ผู้เรียนทำความเข้าใจกับข้อมูลความรู้ใหม่ที่หามาได้ สร้างความหมายของข้อมูล โดยอาศัยการเชื่อมโยงกับความรู้เดิม และการใช้กระบวนการต่าง ๆ เช่น กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม

4. การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม คือ ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความรู้ความคิด อาศัยกลุ่มเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตนรวมทั้งขยายความรู้ความเข้าใจของตนให้กว้างขึ้น

5. การสรุปและจัดระเบียบความรู้ คือ ผู้เรียนสรุปจัดระเบียบความรู้ที่ได้รับทั้งหมดทั้งความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ และจัดสิ่งทีเรียนให้เป็นระบบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่ายจากการวิเคราะห์การเรียนรู้

6. การปฏิบัติหรือการแสดงความรู้และผลงาน คือ ผู้เรียนแสดงผลงานของตนให้ผู้อื่นรับรู้ ซึ่งเป็นตรวจสอบความเข้าใจของตนและช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ แต่ต้องมีการปฏิบัติตามความรู้ที่ได้จากขั้นนี้จะเป็นขั้นปฏิบัติด้วย

7. การประยุกต์ใช้ความรู้ คือ ผู้เรียนนำความรู้ความเข้าใจของตนไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลายเพิ่มความชำนาญ ความเข้าใจ ความสามารถในการแก้ปัญหาและความจำเป็นเรื่องนั้น ๆ

กล่าวโดยสรุป ผู้วิจัยเลือกขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน เหมาะแก่การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการเชื่อมโยงทางภาษาอีกทั้งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงทดลองแบบศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยการสุ่มวัดก่อนและหลังการทดลอง (randomized control group-pretest posttest design) กลุ่มทดลอง คือ กลุ่มที่ได้รับการสอนแบบซิปปา กลุ่มควบคุม คือ กลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ

3.1 การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างมาจากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาคเรียนที่ 1 เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ทุกห้องมาวิเคราะห์โดยสถิติ ANOVA เพื่อหาห้องที่มีผลคะแนนไม่แตกต่างกัน ได้แก่ (1) กลุ่มที่ 2 คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 30 คน ได้รับการสอนแบบซิปปา (2) กลุ่มที่ 3 คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 จำนวน 26 คน ได้รับการสอนแบบปกติ

3.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเป็นแผนในกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนการสอนแบบปกติโดยศึกษาขั้นตอนการสอนของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากหนังสือการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย (2557) ทั้งหมด 3 แผน แบ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-2 จำนวนแผนละ 2 ชั่วโมง และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 จำนวน 4 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติมีค่าดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ย 0.90

2. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเป็นแผนในกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนการสอนแบบซิปปาโดยศึกษาขั้นตอนการสอนของทีศนา แชนมณี จากหนังสือศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (2560) ทั้งหมด 3 แผน แบ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-2 จำนวนแผนละ 2 ชั่วโมง และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 จำนวน 4 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปามีค่าดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ย 0.88

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง อิศรญาณภษิต มีลักษณะเป็นปรนัย 4 ตัวเลือก แบบทดสอบแบ่งเป็นแบบทดสอบคู่ขนาน คือ วัดผลก่อนเรียนและหลังเรียน วิธีการหาคุณภาพ คือ (1) เสนอแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง อิศรญาณภษิต ต่อผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และความสอดคล้อง โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้กับวัตถุประสงค์ จากนั้นพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR-20 มีค่าเท่ากับ 0.83 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นที่อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง อิศรญาณภษิต ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

5. นำคำตอบของนักเรียนมาตรวจให้คะแนน โดยให้คะแนนข้อที่ตอบถูกข้อละ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ได้ตอบให้ 0 คะแนน และนำมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ฉบับนี้มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.31-0.80 และมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.21-0.90

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบซิปปาส่งกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบซิปปาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยหลังการสอน ระหว่างการสอนแบบปกติกับการสอนตามรูปแบบซิปปา

การสอน	N	\bar{x}	S.D.	t	Sig.
การสอนแบบปกติ	26	19.73	3.21	6.61	.000*
การสอนตามรูปแบบซิปปา	30	24.90	2.64		

*P < .05

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยหลังเรียนของนักเรียนที่สอนตามรูปแบบซิปปาและนักเรียนที่สอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งนักเรียนที่สอนตามรูปแบบซิปปามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่สอนแบบปกติสอดคล้องกับสมมุติฐานที่กำหนด

ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยก่อนและหลัง การสอนแบบปกติ

การทดสอบ	N	\bar{x}	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	26	16.23	2.67	7.01	.000*
หลังเรียน	26	20.54	3.92		

*P < .05

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนที่สอนแบบปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนสอดคล้องกับสมมุติฐานที่กำหนด

ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยก่อนและหลัง การสอนตามรูปแบบซิปปา

การทดสอบ	N	\bar{x}	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	30	11.13	2.64	32.79	.001*
หลังเรียน	30	24.90	2.30		

*P < .05

จากตารางที่ 4.3 พบว่า พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนที่สอนตามรูปแบบซิปปามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนสอดคล้องกับสมมุติฐานที่กำหนด

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยอภิปรายผลจากข้อค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบซิปปาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมุติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้เนื่องจากการสอนตามรูปแบบซิปปาพัฒนาขึ้นบนพื้นฐานแนวคิด 5 ประสาน อันเป็นแนวคิดสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่พัฒนาโดย ทิศนา แคมมณี (2548) แนวคิด 5 ประการดังกล่าว ได้แก่ (1) แนวคิดการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Construction of Knowledge) (2) แนวคิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Interaction) (3) แนวคิดเรื่องการเคลื่อนไหวทางร่างกาย (Physical Participation) (4) แนวคิดการเรียนรู้กระบวนการ (Process Learning) และ (5) แนวคิดการประยุกต์ใช้ความรู้ (Application) ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดดังกล่าวมา มาศึกษาเพื่อเลือกขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของทิศนา แคมมณี ซึ่งมีการจัดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้อย่างชัดเจน และเหมาะแก่การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการเชื่อมโยงทางภาษาอีกทั้งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ (1) ขั้นทบทวนความรู้เดิม เป็นการดึงความรู้ของผู้เรียนในเรื่องที่จะเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของตน (2) ขั้นแสวงหาความรู้ใหม่ เป็นการแสวงหาข้อมูลความรู้ใหม่ที่ผู้เรียนยังไม่มีจากแหล่งข้อมูลหรือแหล่งความรู้ต่าง ๆ (3) ขั้นทำความเข้าใจข้อมูล เป็นการศึกษาคำความเข้าใจความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม (4) ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม เป็นการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตนและขยายความรู้ความเข้าใจของตนแก่ผู้อื่นไปพร้อม ๆ กัน (5) ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้ เป็นการสรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมด ทั้งความรู้เดิมและความรู้ใหม่ และจัดสิ่งที่เรียนให้มีระบบระเบียบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่าย (6) ขั้นปฏิบัติหรือแสดงผลงาน เป็นการแสดงผลงานจากการสร้างความรู้ของตนให้ผู้อื่นรับรู้ ซึ่งเป็นการตรวจสอบความเข้าใจของตนและช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ (7) ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ เป็นการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะฉะนั้นจึงเป็นข้อสรุปได้ว่า ขั้นตอนการสอนทุกขั้นตอนให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองให้ได้ แลกเปลี่ยนตรวจสอบความรู้ ร่วมกันโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ตลอดจนสร้างผลงานบนพื้นฐานของความรู้ที่ได้ศึกษา อนึ่งตลอดระยะเวลาดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้พยายามดำเนินการสอนเพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้อย่างถ่องแท้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาของวรรณคดีเรื่องที่ศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตามครูจะต้องแสวงหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องที่สอนให้กระจ่าง เพื่อตอบคำถามนักเรียนได้ เมื่อนักเรียนอ่านวรรณคดีไม่เข้าใจ หรือติดขัด ครูควรมีคำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดหาคำตอบเสมอให้นักเรียน

มีใจชอบเรียนวรรณคดี และเกิดความศรัทธาต่อตัวครู ทั้งนี้แม้เป็นเรื่องยาก นักเรียนก็จะใส่ใจ เพราะเขาศรัทธา และเคารพความตั้งใจจริงของครู ตัวครูก็ต้องเข้าใจที่จะสอดแทรกอารมณ์ขันแม้จะเป็นเรื่องที่เป็นหลักการก็ตาม ซึ่งจะช่วยพัฒนาข้อสงสัยของความรู้ความเข้าใจได้กว้างขวาง มีประโยชน์ยิ่งขึ้นเมื่อนำมาจัดการเรียนการสอน วรรณคดีไทย เพราะนักเรียนต้องใช้พฤติกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ได้เรียนอย่างละเอียดสอดคล้องกับแนวคิดของ อิงอร สุพันธ์วัฒน์ และคนอื่น ๆ (2554, หน้า 108) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการสอนวรรณคดีไทยไว้ว่า การเรียนการสอนวรรณคดีนั้น นอกจากจะเป็นการพิจารณาในด้านของความงามแล้ว ยังมีความสำคัญในการ พัฒนาความสามารถด้านการอ่าน ตลอดจนการตอบสนองทางความคิดอีกด้วย เพราะวรรณคดีกับการคิดนั้น มีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากประสบการณ์การเรียนรู้จากวรรณคดีจะก่อให้เกิดกระบวนการคิดไตร่ตรองของ นักเรียน ซึ่งการสอนตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองนั้นเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของนักเรียน โดยให้นักเรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองทำให้ผู้เรียนแสวงหาข้อมูล ข้อเท็จจริงจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ สามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกเพื่อช่วยให้นักเรียนหาคำตอบได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดของ ชนาธิป พรกุล (2554, หน้า 72) และวัชรวิลา เล่าเรียนดี (2554, หน้า 70) ที่กล่าวเช่นเดียวกันว่า แนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ เองนั้นเป็นการเรียนรู้ที่นักเรียนสร้างองค์ความรู้ ด้วยการรวบรวม ปรับเปลี่ยนสถานการณ์รอบ ๆ ตัวมาอธิบาย สิ่งที่กำลังศึกษา ซึ่งเกิดขึ้นโดยยึดธรรมชาติเป็นการสร้างมิติความรู้ลึกในข้อมูลใหม่ของแต่ละบุคคล โดยใช้ความรู้ ความเข้าใจในการจัดกระทำข้อมูลใหม่ด้วยความรู้ที่มีอยู่ให้เป็นความรู้คงทน จึงกล่าวได้ว่า องค์ประกอบที่ผู้วิจัย นำเสนอมาทั้งหมดนี้ส่งผลให้นักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบชิปปาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ สอดคล้องกับผลการวิจัยในอดีตที่นำการสอนตามรูปแบบชิปปาไปใช้ ดังนี้ จิรพันธ์ บุญเรือน (2544) บุญฤดี แซ่ลื้อ (2545) และ สันติวัฒน์ จันทร์โต (2560) ซึ่งยืนยันได้เป็นอย่างดีว่า การสอนตามรูปแบบชิปปาสามารถ พัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนให้สูงขึ้นได้

5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมุติฐานข้อที่ 2 เนื่องจากการสอนแบบปกตินั้นมี อิศระกว่า ไม่มีข้อบังคับ หรือกฎเกณฑ์ใด ๆ ระหว่างเรียน จึงทำให้นักเรียนเกิดความสบายใจ สามารถปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ ได้ซึ่งครูแนะนำก่อนการสอน ในการสอนนักเรียน และครูอภิปรายเนื้อหาพร้อมกัน และนักเรียน แยกทำกิจกรรมกลุ่มบ้าง รายบุคคลบ้าง ตามคำสั่งครูบ้าง นักเรียน และครูอภิปรายเพื่อสรุปบทเรียน ก่อนการ ประเมินผลแล้วยกย่องนักเรียนที่ทำคะแนนสูง ดังนั้นนักเรียนจึงมีแรงจูงใจในการเรียน ส่วนนักเรียนที่ผ่านการ ประเมินครูจะทำการซ่อมเสริมเป็นรายบุคคลตามจุดบกพร่อง และจากแบบฝึกหัดที่ครูเตรียมไว้ได้ลำดับจาก ความยากง่ายก่อนการฝึกปฏิบัติครูจะทบทวน และสรุปเนื้อหาให้นักเรียนฝึกทำตามจนเกิดความชำนาญ ดังที่ Davidson (1990, หน้า 52-53) ได้กล่าวโดยสรุปว่า โดยปกติแล้วนักเรียนที่แยกอิสระต่อกัน เมื่อมีการ แข่งขันกันจะทำให้นักเรียนมีความรู้สึกโดดเดี่ยว วิตกกังวล และไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งการวิจัยพบว่า

นักเรียนที่เรียนแบบปกติไม่ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มความสามารถ ไม่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในขณะที่อภิปรายนักเรียนไม่มีอิสระในการแสดงความคิดเห็นเท่าที่ควร

5.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนได้รับการสอนตามรูปแบบซิปปาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานข้อที่ 3 แสดงว่าการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้การสอนตามรูปแบบซิปปามีประสิทธิภาพทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น เพราะการเรียนรู้ตามรูปแบบซิปปาเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึง ยึดกลุ่มเป็นแหล่งเรียนรู้ และยึดการค้นพบด้วยตนเองเป็นวิธีการสำคัญ ดังที่ ทิศนา ขัมมณี (2543, หน้า 6-9) กล่าวว่า ผู้สอนไม่สามารถปรับเปลี่ยนปัญญาของผู้เรียนได้ แต่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาได้ ซึ่งการเรียนรู้จะเกิดได้ดีเมื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดกลั่นกรองข้อมูล ทำความเข้าใจ และเชื่อมโยงความรู้นี้กับความรู้นี้ใหม่ด้วยตนเอง นอกจากนี้ควรให้ผู้เรียนได้รู้จักสังเกต วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และอภิปรายร่วมกัน อันเป็นการส่งเสริมความมั่นคงทางอารมณ์กับผู้เรียน ทำให้นักเรียนรู้จักการทำงานร่วมกันเพื่อให้ได้ผลสำเร็จของงาน สอดคล้องกับ ชนัยสุดา ทองอยู่ (2550) ศึกษาผลของการสอนโดยใช้รูปแบบซิปปาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน พบว่า ความรู้ของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยหลังเรียนนักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนเรียน แสดงว่า การเรียนภาษาไทยด้วยวิธีนี้มีประสิทธิภาพทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น ดังที่ จิรกาญจน์ หงษ์ชูตา (2545) กล่าวว่า การสอนโดยเน้นผู้เรียนสำคัญโดยใช้รูปแบบซิปปาทำให้นักเรียนมีการพัฒนาตนเอง และนักเรียนร้อยละ 84.31 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป และมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก เช่นเดียวกับ สุภารัตน์ สุทธิชาติ (2547) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบซิปปาพบว่า การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบซิปปามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับครูในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยให้กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบซิปปา ดังนี้

1.1 ครูต้องอธิบายขั้นตอนของการเรียนการสอนวรรณคดีไทยตามรูปแบบซิปปา วรรณคดีในแต่ละเรื่องให้ชัดเจนเพื่อให้นักเรียนทราบถึงประโยชน์ที่ได้รับ ทั้งนี้ในระยะแรกควรให้นักเรียนเริ่มด้วยการทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อฝึกให้นักเรียนมีความมั่นใจในการทำงานมากขึ้น ตลอดจนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และฝึกบทบาทการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การเริ่มต้นด้วยการสร้างความมั่นใจให้แก่ นักเรียนจะทำให้ นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นในเชิงวิพากษ์วิจารณ์วรรณคดี จะทำให้การสอนในขั้นต่อไปเป็นไปด้วยความสะดวก

1.2 การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ครูควรสร้างบรรยากาศของการเรียนการสอนที่เป็นกันเองเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเชิงวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล

1.3 ในขั้นตอนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อทำข้อมูลให้กระจ่าง ครูควรดูแลการจัดกลุ่มของนักเรียนให้เหมาะสม อาจมีการให้จัดกลุ่มเองบ้าง ในบางครั้งอาจต้องจัดกลุ่มตามจุดประสงค์ที่ครูต้องการ หากมีการทำงานด้วยกระบวนการกลุ่มหลายครั้ง ครูควรพิจารณาให้เหมาะสมว่าควรให้นักเรียนจับกลุ่มแบบใดจึงจะเหมาะสม

1.4 ในขั้นตอนของการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการเรียนวรรณคดี ครูอาจเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถอย่างหลากหลายเพื่อเป็นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

1.5 ครูควรจัดเตรียมแหล่งการเรียนรู้ ที่หลากหลายให้แก่ นักเรียน โดยเฉพาะแหล่งการเรียนรู้ที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งจะให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้มากขึ้น นอกจากนี้ครูอาจแนะนำให้นักเรียนศึกษาจากอินเทอร์เน็ตซึ่งมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์อยู่เป็นจำนวนมาก

2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบซิปปาเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยในระดับชั้นอื่น ๆ

2.2 ควรมีการศึกษาตัวแปรตามอื่นที่เป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้โดยใช้รูปแบบซิปปา เช่น ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ เป็นต้น

เอกสารและรายการอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ชั้นฉชัย อธิเกียรติ (2557). การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง
จิรนนท์ บุญเรือน. (2544). *ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซิปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. สาขาวิชาประถมศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิรากาญจน์ หงษ์ชูตา. (2545). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง เศษส่วน โดยใช้โมเดลซิปปา (CIPPA Model)*. การศึกษาและการสอน (ประถมศึกษา), มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ชนัยสุดา ทองอยู่. (2550). *ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบซิปปาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน*. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นนทบุรี.

ชนาธิป พรกุล. (2554). *การสอนกระบวนการคิดทฤษฎีและการนำไปใช้*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: วี พริ้นท์.

ทิตนา แคมมณี. (2543). การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: โมเดลซิปปา.

ใน พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และคณะ (บรรณาธิการ) , *ประมวลบทความนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้สำหรับครูยุคปฏิรูปการศึกษา*. (หน้า 1-22). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ทิตนา แชมมณี. (2548). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบชิปปา (CIPPA MODEL)*. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- ทิตนา แชมมณี. (2560). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 21. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บันลือ พลกษะวัน. (2522). *อุปเทศการสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา แนวบูรณาการทางการสอน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญฤดี แซ่ลือ. (2545). *ผลของการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และเจตคติทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. การศึกษาและการสอน (ประถมศึกษา), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *ศัพท์วรรณกรรมอังกฤษ-ไทย*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- รื่นฤทัย สัจจพันธุ์. (2523). *สี่สรรพวรรณศิลป์*. กรุงเทพฯ: บริษัท ต้นอ้อ แกรมมี่ จำกัด.
- วรเวทย์พิสิฐ, พระ. (2534). *วรรณคดีไทย*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ภาษาและวรรณคดีไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชร เล่าเรียนดี. (2554). *เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับครูมืออาชีพ*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิทย์ ศิวะศรียานนท์. (2531). *วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วิภา กงกะนันท์. (2533). *วรรณคดีศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สันติวัฒน์ จันทร์โต. (2560). *ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดีที่มีต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ และเจตคติต่อวรรณคดีไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสาธิต*. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สายทิพย์ นุกูลกิจ. (2533). *วรรณคดีเกี่ยวกับชนบประเพณี*. กรุงเทพฯ: การพิมพ์พระนคร.
- สุดารัตน์ สุทธิชาติ. (2547). *ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบชิปปา*. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สุธิวังค์ พงศ์ไพบูลย์. (2525). *วรรณคดีวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- อิงอร สุพันธ์ุณี. (2554). *วรรณกรรมกับสังคม: ภาพสะท้อนจากนวนิยายปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Davidson, N. (1990). *Teaching and Learning Mathematics*. Reston, Virginia: The National Council of Teachers of Mathematics.